

**O PASIONIRANOM ISTRAŽIVAČU I PRIJATELJU
S KROVA SVIJETA
IN MEMORIAM: TOMO VINŠĆAK**

(Braslovje pod Oštrcom, 25. rujna 1951. – 31. kolovoza 2013.)

U poglavlju o hodočašćima svoje posljednje knjige *Tibetski buddhizam i bön* (2011) Tomo (iako ovakav tip nekrologa zahtijeva formalizam, hladnjikavost oslovljavanja, ostajem ipak na intimizaciji jer sam se Tomi tako i za života obraćala) zastaje na Kailasu i na platou – kamenom stolu – na kojemu se obavlja nebeski pokop, gdje se rasijecaju tijela umrlih koji su za života postigli naročit duhovni napredak, a njihovi se posmrtni ostaci zatim predaju pticama. Pritom Tomo bilježi kako se ponekad prakticira i običaj simuliranoga ritualnog rasijecanja živoga čovjeka. Iznimno zanimljivo i duboko iskustvo nadalje nudi iz autobiografske perspektive. Naime, kada je došao na kameni stol na Kailasu 2006. godine, Tomo se prisjeća kako je vidio jednog Tibetanca kako fingirano rasijeca drugoga. Slijedi stoga Tomin fragment o tom iskustvu na krovu svijeta: “Kada je obavio posao sa svojim poznanikom, zamolio sam ga da to uradi i meni. Legao sam na kamenje na kojem je još bilo tragova dijelova tijela pokojnika i prepustio se obredu rasijecanja. (...) Nakon što sam Tibetancu koji obavlja obred rekao koliko imam godina, on me je sjekiricom fingirano rasjekao na toliko komada. Za vrijeme obreda osjećao sam se vrlo mirno i spokojno” (str. 87). Iz iznimno živopisnog zapisa dalje doznajemo kako je, prema tibetskim vjervanijima, smisao opisanog obreda u tome da će se svatko nad kime se on obavi nakon vlastite smrti reinkarnirati upravo na tome najsvetijem mjestu zemaljske kugle.

Tomo Vinšćak, izvanredni profesor, etnolog i indolog, no prije svega dragi prijatelj, strastveni zaljubljenik u Tibet (tib. *Pö-yul* ili *Böd-yul*), u zemlju na krovu svijeta na nadmorskoj visini između tri i pet tisuća metara, ali jednako tako i u velebitsko gorje, rođen je 25. rujna 1951. godine u samoborskom kraju, u Braslovju pod Oštrcom. Kao što je sâm govorio, a kako su njegovi prijatelji i kolege s Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskoga fakulteta u Zagrebu prenijeli u nekrologu napisanom za *Zarez*, prvo što je ugledao iz dvorišta rodne kuće bili su gorski vrhunci Plešivice i Samoborskog gorja. Ta mu se slika duboko urezala

u svijest, i planine su (posebice Kailas i Velebit, za koje je isticao da su planinski srodnici s obzirom da je riječ o himalajskom i hrvatskom Olimpu) postale njegova trajna istraživačka i životna opsesija. Tu bih svakako uputila na Tomin članak “Gdje tražiti hrvatski Olimp?” (*Studia ethnologica*, 3:27–31), gdje Velebit, kao najdužu planinu dinarskoga sustava, njegovo gorje, a posebice njegovo Sveto Brdo, neuralgijski apostrofira kao kralješnicu našega sakralnoga i profanoga krajobraza. Pritom je uveo i zanimljivu interpretaciju mirila u poveznici sa Svetim Brdom kao mitskim mjestom odlaska duša u postmortalni svijet. Naime, u monografiji *Mirila. Kulturni fenomen* (ur. Andrej Pleterski i Goran Pavel Šantek, 2010) Tomo, među ostalim, istražuje velebitska mirila u kontekstu sakralne geografije južnog Velebita te upozorava kako se slična posmrtna obilježja nalaze samo još u Tibetu, u okolici svete gore Kailas, središta i pupka svijeta, a o sličnosti velebitskih mirila i kamenom obilježenih grobova u Tibetu prvi je, kako Tomo napominje, pisao Ivan Krajač u *Zborniku za narodni život i običaje* 1934. godine. Odnosno, Tominim riječima: “Ono što predstavlja Triglav Slovincima, Ararat Armencima, Kailas Tibetancima i Indijcima to je Velebit Hrvatima” (ibid. 12).

I kao što nekrolog neupitno zahtijeva, dolazim i do zabilješke o Tominu strastvenom znanstvenom radu. Dakle, na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1980. godine diplomirao je etnologiju i indologiju te se ubrzo i zaposlio pri Odsjeku za etnologiju Filozofskog fakulteta. Na istom je Fakultetu 1985. godine magistrirao temom *Transhumentni stočari između primorja i Velebita*, a 1997. godine doktorirao temom *Vjerovanja o drveću u Hrvata u kontekstu slavističkih istraživanja*, pri čemu je doktorat objavio 2002. godine kao izniman doprinos kulturnoj botanici, i to godinu dana nakon što je Nikola Visković, inače začetnik i kulturne animalistike u lokalnoj varijanti, objavio svoju knjigu *Stablo i čovjek. Prilog kulturnoj botanici* kojom je u našoj maloj i po svim pitanjima svesrdno razjedinjenoj znanstvenoj zajednici (što je Tomu beskrajno žalostilo i podjednako živciralo) inicirao kulturnu botaniku.

No, zaustavimo se još na Tominoj ljubavi prema ljudima s krova svijeta. Tako je davne 1977. godine, kako je zabilježio u svom popriličnom bogatom znanstvenom životopisu, Tomo krenuo put Indije, Šri Lanke i Nepala. Tada je prvi put ugledao mitsku Himalaju i bos se popeo do visine

od pet tisuća metara na Anapurnu. Tibet je posjetio u dva navrata, 1999. i 2006. godine, te oba puta učinio *khorru* – hodočašće oko svete planine Kailas. Svoja je razmišljanja o toj bezuvjetnoj ljubavi (takvih je ljubavi, kao što je poznato, iznimno malo) prema Tibetu i Nepal u zaokružio u ovdje uvodno spomenutoj knjizi *Tibetski buddhizam i bön* (2011), čija je iznimna vrijednost, među ostalim, u tome što je domaćoj, i to široj publici Tomo sažeto iznio temeljne vrijednosti tibetskog budizma i böna, dakle dvije strane Tibeta – budističku i onu bönsku, o kojima smo do tada mogli (što se tiče prijevodne i domaće stručne literature – ovdje ne mislim na naše iznimne putopisce Tibeta) čitati u skriptima Klare Gönc Moaćanin (“Religije Tibeta”. U *Istočne religije*, skripta za studente, Katedra za indologiju, Filozofski fakultet u Zagrebu, 2001). Pritom se Tomin katalog *Tibet u zemlji bogova*, s mnoštvom fotografija s njegovih terenskih himalajskih istraživanja, nastao za potrebe izložbe u Etnografskom muzeju u Splitu 2007. godine te njegova izložba *Tibet – Kailas* (Gradska galerija Jastrebarsko, 2006) mogu uzeti kao izložbene prethodnice navedene Tomine “himalajske” knjige. Osim toga, Tomo je zajedno s Alceom Martijem u Tibetu snimio dokumentarni film *U svijetu bogova* (režija: Alceo Marti, 2007). Sve bi se to moglo uzeti kao slikovno-tekstualni prilog za moguće zajedničko objavljivanje tih Tominih živopisnih radova.

Nadalje, Tomo je kao voditelj istraživanja “Narodi i kulture Nepala i Tibeta” u kolovozu i rujnu 1993. godine organizirao teren u regiji Mustang u nepalskom dijelu Himalaje. U skupini je sudjelovalo petero istraživača i tada su, među ostalim, snimljena i tri dokumentarna etnološka filma. Istraživanja pripadnika tibetskih naroda koji žive u Nepal u Tomo je zatim proširio i na sam Tibet tako što je u rujnu i listopadu 1999. godine, kao što sam već nešto od tih podataka spomenula, vodio petero studenata etnologije i indologije te dvojicu snimatelja s HTV-a do svete planine Kailas gdje su obavili terensko istraživanje budističkog hodočašća. Naime, kao što je Tomo zabilježio u svojoj “himalajskoj” knjizi – rijetki sretnici koji za života naprave 108 ophoda, obilaska oko Kailasa, odlaze ravno u nirvanu. Zatim je u svibnju i lipnju 2006. godine organizirao već spomenuto stručno putovanje u Nepal i Tibet, kada je u istraživačkoj skupini sudjelovalo desetero studenata zagrebačkog Filozofskog fakulteta i televizijski snimatelj Alceo Marti. Istraživanje je provedeno na području svete gore Kailas, a studenti su sudjelovali na najvećem tibetskom festivalu zvanom

Saga Dawa, središnjoj godišnjoj svečanosti kojom se proslavlja trenutak kada je Siddhārta Gautama doživio nirvanu i postao Buda, a koja se te godine održala 10. i 11. lipnja, u vrijeme punog mjeseca. Tada se, naime, kao što je to zabilježio Tomo, na Zlatnom pašnjaku, ispod južne stijene Kailasa, spušta veliki drveni stup *tarboće*, na njemu se promijene molitvene zastavice te se ponovo uzdiže. Bila je to prilika da studenti znanja stečena na Tominu kolegiju Narodi i kulture Indije, Nepala i Tibeta primijene i iskustveno, duhovno na terenu.

Tom strastvenom istraživanju ljudi s krova svijeta Tomo je pridružio i strast za *starom vjerom* (kako je taj koncept između mitologije i religije odredio Natko Nodilo) starih Slavena te za postmortalnim putovanjima u šamanizmu. Tako je 2004. godine u Motovunu organizirao prvi hrvatski međunarodni simpozij o šamanizmu, a 2005. godine u Mošćeničkoj Dragi i prvi znanstveni skup o prežicima zajedničke indoeuropske mitološke baštine u Hrvata. Osim toga, od 2007. godine bio je i voditelj znanstvenog projekta “Sakralna interpretacija krajobraza”, koji je proveden kao interdisciplinarno istraživanje i vrednovanje tragova poganskih vjerovanja u hrvatskoj toponomastici, topografiji i usmenoj predaji. U okviru toga projekta 10. srpnja 2009. godine službeno je otvorena prva europska Mitsko-povijesna staza “Trebišća – Perun” kao rezultat suradnje znanstveno-nastavne institucije (Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu), javne ustanove (Park prirode Učka), lokalne samouprave (Općina Mošćenička Draga) te nevladinih udruga (Katedra Čakavskog sabora Općine Mošćenička Draga i Rotary klub Hrvatska). Trebišća – ta zvjezdana staza Prahrvata – zatim su u Mošćenicama 11. listopada iste godine proglašena središtem svih mitsko-povijesnih staza u kontekstu sakralne interpretacije krajobraza na našim lokalitetima. Dužinom navedene staze postavljeno je trinaest poučnih tabela, temeljenih na rezultatima istraživanja spomenutog projekta, koje tekstualnim sadržajima, popraćenima ilustracijama grafičarke Ksenije Palameta, opisuju mitološko značenje ovoga područja. Tako staza, primjerice, govori da trenutne znanstvene pretpostavke posljednje zajedničko boravište svih Slavena smještaju otprilike 1500 godina u prošlost u pograničje današnje Ukrajine i Bjelorusije uz riječne tokove. Ujedno je postavljeno i petnaest monumentalnih glinenih i kamenih ploča sa stihovima iz slavenskoga folklora koji pojašnjavaju kozmički sukob između Peruna i Velesa, čime

je ostvarena rijetka vizualizacija fragmenata praslavenskoga mitskoga kazivanja o sukobu između Gromovnika – nebesnika i njegova protivnika kao vladara podzemnoga svijeta – *Vyreja/Vireja*, mitskoga svijeta vječnoga proljeća, ili ako ekofeministički, dakle u ovom slučaju heretički, obrnemo mitsku matricu – o sukobu između tzv. čudovišta s njegovim protivnikom. Upravo treći broj *Mošćeničkoga zbornika* iz 2006. godine sabire radove koji su nastali u okviru dvogodišnjih istraživanja brda Perun, koji se nalazi neposredno iznad Mošćenica, i zaseoka Trebišća u njegovu jugoistočnom podnožju te područja oko tih mitologijskih toponima udaljenih 3,5 km od Mošćeničke Drage. Spomenula bih tako da Tomo u članku “Perun i Trebišća nad Mošćenicama, recentna etnološka istraživanja”, iz spomenutoga broja *Mošćeničkoga zbornika*, nudi izbor rezultata višestrukih terenskih istraživanja provedenih 2004. i 2005. godine na području Mošćenica, Peruna i Trebišća te, između ostaloga, donosi zanimljiv podatak o nazivima za peruniku u navedenim krajevima. Utvrđuje da u selima oko Mošćenica i Peruna pitomu peruniku zovu *vuki*, a divlju peruniku *kavran* ili *karaguj*, što je iznimno zanimljivo zbog zoosimboličkih naziva te biljke koja se također koristila u rekonstrukcijama gromovnoga božanstva Peruna. Ukratko, ovom prigodom mogu spomenuti da su se od 2007. godine znanstvena istraživanja u okviru navedena Tomina projekta provodila kako u Mošćenicama, tako i na drugim lokalitetima mitske strukture diljem Hrvatske, koji su Tominom zaslugom, a uz kolegijalnu suradnju, prije svega, Vitomira Belaja, Radoslava Katičića i Veseljka Velčića, upisani u sakralnu interpretaciju krajobraza. Odnosno, kao što je Tomo zabilježio u članku “Sakralna interpretacija krajobraza” objavljenom u *Zarezu*: “Ako krenemo od Istre prema istoku, možemo pobrojati najpoznatije toponime na kojima su dosad obavljena istraživanja, a to su: Perunčevac kraj Gračišća, Perun, Trebišća, Suhi vrh, Babin grob, Voloski kuk, Druška peć na južnim padinama Učke, poluotok Veles i voda Žrnovnica kraj Novog Vinodolskog, Sveto Brdo i Dušice na južnom Velebitu, Perunsko, Perun, Perunić, Tribišće i Žrnovnica kraj Splita, te Mokošica kraj Dubrovnika. Tamo na gorskim vrhuncima gdje su nekad bila svetišta posvećena Perunu nastale su ranokršćanske crkvice posvećene sv. Iliji, sv. Mihovilu ili sv. Jurju. Ruski lingvisti Vjačeslav Vsevolodovič Ivanov i Vladimir Nikolajevič Toporov nazvali su te nove supstitute alopersonažima onih starih poganskih. Tako su lingvistička istraživanja polučila odlučan proboj u pretkršćansku starinu” (*Zarez*, 1. lipnja 2007.,

br. 207:34). Naime, u monografiji *Perunovo koplje* (ur. Andrej Pleterski i Tomo Vinšćak, 2011), koja je objavljena na temelju istraživanja sakralne interpretacije mitsko-povijesne baštine Žrnovnice i Podstrane, Tomo je istaknuo kako su u okviru projekta do tada istraživanja provedena u Istri na lokalitetima Mošćenice, Trebišća, Perun, Gračišće, Perunčevac; obrađeni su nadalje i uvala i poluotok Veles kod Novog Vinodolskog, Pag, Zlarin, Konavle, Pelješac, Brač, Sveto Brdo na južnom Velebitu te lokaliteti Perun i Bogoš kod Vareša u Bosni i Hercegovini. No, pritom je istaknuo kako se ponajviše toponima koji upućuju na pretkršćansku mitologiju nalazi jugoistočno od Splita, u predjelu Žrnovnice, Podstrane i srednjih Poljica.

Uz navedena istraživanja, Tomo je jednako tako inicirao dodir etnologije i ekologije u lokalnoj etnologiji i kulturnoj antropologiji, i to tekstualno 1990. godine člankom “Etnologija – ekologija, karika koja nedostaje” (*Studia ethnologica*, 2:11–16), gdje je naglasio ulogu etnologije u razvijanju ekološke svijesti i, tragom navedenoga, potrebu da se u naše fakultetske etnološke programe uvede i studij kulturne ili humane ekologije. Pročitajmo Tomin komentar stanja stvari:

“Za mene je ekološko razmišljanje uvijek bilo usko povezano s etnološkim. Budući da se etnologija a sada kulturna antropologija bavi holističkim pristupom čovjeku, podrazumijeva se da će se baviti njegovim fizičkim, socijalnim i kulturnim ustrojem. Prvi ekolozi bavili su se okolinom, što i sama riječ *ekologija* podrazumijeva, te njezinom zaštitom od onečišćenja. Kulturni je aspekt bio zanemaren. Budući da je kultura glavni predmet istraživanja etnologije, znači da je etnologija automatski uključena u ekološka razmišljanja. Ako pogledamo tradicijske kulture ili zajednice, bilo da se radi na lokalnoj ili globalnoj razini, vrlo ćemo teško naći primjere da se te zajednice odnose prema svojoj okolini neekološki. Postavlja se pitanje što se to dogodilo s ljudskim umom da se prema svojoj okolini počeo ponašati tako uništavajuće. Na ta pitanja odgovore bi trebala dati filozofija, sociologija, psihologija, a i antropologija. Kulturna ili humana ekologija postoji kao predmet u okviru studija sociologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a kako se sada nalazimo u razdoblju kreiranja novih nastavnih programa, ima šanse da ekološki studij zaživi i na Odsjeku za etnologiju. *Živi bili...*” (*Zarez*, 26. siječnja 2007., br. 198:15).

Znakovito je da je odgovor okvirno-formulno Tomo završno označio izrazom “*Živi bili...*”, jednako kao što je tom uzrečicom završio ovdje

uvodno navedeni opis simuliranoga ritualnog rasijecanja živog čovjeka, pridodavši “pa vidjeli”.

Krenimo dalje na Tomine znanstvene kronotope. Od akademske godine 2009./2010. na Agronomskom fakultetu u Zagrebu, na studiju krajobrazne arhitekture, nositelj je modula Kulturna antropologija i krajobraz. Naime, krajobrazna arhitektura jedan je od novijih studija u okviru nastavnoga programa Sveučilišta u Zagrebu, a predmet Kulturna antropologija i krajobraz te je godine pokrenut prvi put. Ne treba posebno naglasiti da je tvorac, nositelj modula i glavni nastavnik bio Tomo.

Ujedno, Tomo je i jedan od pokretača i urednika znanstvenoga časopisa *Studia ethnologica Croatica*, a posljednjih je godina kao zaljubljenik u slavističke teme bio urednikom “mitske” trilogije Radoslava Katičića (*Božanski boj* 2008, *Zeleni lug* 2010, *Gazdarica na vratima* 2011), na čijim su stranicama zabilježena i Tomina istraživanja – npr. istraživanje Perunova svetišta na Učki, Velesa u Povilama kraj Novog Vinodolskog, Perunova kulta iznad Žrnovnice kod Splita. Svakako je vrijedno spomenuti da je Tomo bio i izvršni urednik izdanja *Etnološki atlas Jugoslavije. Karte s komentarima* (svezak 1), koje je 1989. godine objavio Centar za etnološku kartografiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Nadalje, od 1997. do 1999. godine obavljao je dužnost predsjednika Hrvatskog etnološkog društva, a bio je i tajnik te član Upravnog odbora ove udruge. Dok je bio predsjednik HED-a, dao je ideju za pokretanje Ljetne etnološke škole. Godine 2011. izabran je za pročelnika Odjela za etnologiju i arheologiju Matice hrvatske, iste godine postaje i pročelnikom Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, dok je 2012. godine na Filozofskom fakultetu preuzeo dužnost prodekana za nastavu i studente.

Više od trideset godina predavačkoga rada s radošću je i neskrivenom simpatijom prema studentima etnologije i kulturne antropologije, koji su se zanosili sličnim, bliskim temama, prenosio teoretsko znanje i iskustva terenske nastave. Poput zanesenog alkemičara kao da je spajao naizgled nespojivo: studentima je tako na predavanja o šamanizmu ponekad dovodio umjetnika šamana Vladimira Dodiga Trokuta, strastvenoga poklonika Josepha Beuysa kojega apostrofira kao svoga duhovnoga učitelja (često će Trokut isticati da dok Beuys kroči iz umjetnosti u šamanizam, on – [VeDe]

Trokut – polazi iz šamanizma u umjetnost), i time u kulturnu antropologiju uvodio antropologiju umjetnosti, kao što je i studente zaljubljenike u himalajski *axis mundi*, što smo već spomenuli, vodio u Tibet i Nepal, kao i na brojna terenska istraživanja širom “mitske naše” u kontekstu sakralne interpretacije krajobraza ili, kako je Tomo to volio reći, sakralnih krajobraza “neistražene naše”. Naime, sve do Tomina kolegija Šamanizam (koji je uveo na drugu godinu diplomskog studija akademske godine 2010./2011.) šamanska kozmologija nije se predavala na zagrebačkom Filozofskom fakultetu tako da je to bilo ujedno njegovo prvo formiranje. Odaziv studenata bio je, kako je znao ispod nepostojećega smiješućega brka reći, iznenađujuće velik, tako da se prve godine prijavilo 76 studenata Filozofskog fakulteta i nekih drugih fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Ovime dakako ne završava znanstvena priča našega prijatelja Tome. Sve je zabilježeno u nizovima isprinta povodom njegovih znanstvenih napredovanja (koje sam i koristila u ovome nekrologu), koji za sada ostaju nepristupačni široj javnosti. No, ostaje Tomin *Facebook* profil s fotografijom razbarušene poluduge, plave kose, s razdjeljkom udesno, pomalo zavodničkoga pogleda i sljedećim favoritima – glazba: Voodoo Lizards, Afion, Okay Temiz, Yavuz Çetin; filmovi: *Earth 2.0*, *Krishna – History or Myth*, *The Buddha*; aktivnosti: Vishvakarman... I sjećanje na jednu njegovu onostranu rečenicu koju mi je često ponavljao: “Hmmm, čini mi se da se poznamo od prije nego što smo se upoznali.” Jednom na jednom “pradomovinskom”, “zakarpatskom” istraživanju u Ukrajini – pridodao je: “Mislim na prošli život.” Ili kao što je pak napisao jednom svom prijatelju u elektroničkom pismu 26. veljače, na dan kad je doznao zlokobnu dijagnozu; naime, na kraju pisma u svome ushićenom štimungu pridodao je da je u životu zapravo bio sretan čovjek.

Slijedi završni okvir, ali samo za ovu prigodu. *Pooozdrav* veliki i nikako ne posljednji našem prijatelju – Bradatom, Plavokosom, Debeljuškastom Čovjeku (upravo tako nekako zamišljam antropomorfna Peruna), koji je volio sve ljude koji duhovno pripadaju krovu svijeta i koji žive u skladu s prirodom koja ih okružuje, prijatelju koji nije radio granice među svjetovima, među ljudima, ali ni među bogovima i tzv. demonima (u vlastitim istraživanjima pristupao im je s jednakom neskrivenom strašću), kao ni između živih i mrtvih jer kao što je zabilježio Krleža – mrtvih je

daleko više od živih i mi smo samo njihovi sateliti... Tomo je očito slijedio tibetsku Veliku Istinu o tome da *postoji samo jedna Velika Istina do koje vode dva puta – put srca i put znanja*.

Suzana Marjanić na dnu 2013. godine, kako je Tomo znao datirati... u ime svih njegovih prijatelja i prijateljica, u ovim nimalo sretnim okolnostima

Tomo u Tibetu 2006. godine

BIBLIOGRAFIJA TOME VINŠĆAKA

KNJIGE

2002. *Vjerovanja o drveću u Hrvata*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
2007. *Tibet: u zemlji bogova (Ethnologica Dalmatica 16)*. Split: Etnografski muzej Split.
2011. *Tibetski buddhizam i bön*. Zagreb: Ibis grafika.

RADOVI U ZNANSTVENIM ČASOPISIMA

1989. "Kuda idu Horvatski nomadi". *Studia ethnologica* 1: 79–98.
1991. "Etnologija – ekologija, karika koja nedostaje" *Studia ethnologica* 2: 11–16.
1992. "Gdje tražiti hrvatski Olimp?". *Studia ethnologica* 3: 27–31.
1992. "Tradicijsko ovčarstvo u Baškoj na otoku Krku". *Studia ethnologica* 3: 137–143.
1994. "Time of Disintegration". *Studia ethnologica Croatica* 5: 27–32.
1995. "Religious Observances among the Buddhists in Mustang District, Nepal". *Studia ethnologica Croatica* 6: 49–63.
2002. "Iz tradicijske baštine središnje Istre". *Studia ethnologica Croatica* 10/11: 75–88.
2002. "Veli mrgar ili cvijet u kamenu". *Studia ethnologica Croatica* 10/11: 89–93.
2004. "Following the Paths of Tibetan Buddhism – the Sacred Mountain of Kailas". *Studia ethnologica Croatica* 14/15: 285–296.
2005. "Istarske štrige, štriguni i krsnici". *Studia ethnologica Croatica* 17: 221–235.
2006. "O štrigama, štrigunima i krsnicima u Istri". *Studia ethnologica Croatica* 17: 221–235.
2006. "Perun i Trebišća nad Mošćenicama, recentna etnološka istraživanja". *Mošćenički zbornik* 3: 129–139.
2011. "Tibetska religija bön". *Studia ethnologica Croatica* 23: 309–326.

POGLAVLJA U ZNANSTVENIM KNJIGAMA

2010. "Velebitska mirila u kontekstu sakralne geografije južnog Velebita". U *Mirila: kulturni fenomen (Studia mythologica Slavica, Supplementum 3)*, ur. Andrej Pleterski. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 11–14.

- & Danijela SMILJANIĆ. 2011. "Kailas – the centre of the world". U *Sacredscapes and Pilgrimage Systems*, ur. Rana P. B. Singh. New Delhi: Shubhi Publications, 131–152.
- & Ivan ALJINOVIĆ, Vedran BARBARIĆ, Vitomir BELAJ, Vladimir Peter GOSS, Mislav JEŽIĆ, Radoslav KATIČIĆ, Mario KATIĆ, Ivica KIPRE, Ivica LOLIĆ, Suzana MARJANIĆ, Ante MILOŠEVIĆ, Božidar Bruce YERKOVICH. 2011. "Jurjevi koraci po Žminjači". U *Perunovo koplje*, ur. Andrej Pleterski i Tomo Vinšćak. Ljubljana: Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Založba ZRC, 73–80.

OSTALI RADOVI

2006. "Riječ gosta urednika". *Mošćenički zbornik* 3: 3–4.
2007. "Perun – starim Hrvatima sveti prostor". *Žrvanj* br. 4: 9–11.
2010. VINŠĆAK, Tomo. "Znanstveni skup Perunov žrvanj i Jurjevo koplje". *Podstranska revija* br. 20, Podstrana: Ogranak Matice hrvatske Podstrana

UREDNIŠTVA ZNANSTVENIH KNJIGA I ZBORNIKA

- KATIČIĆ, Radoslav. 2008. *Božanski boj*, Zagreb: Ibis grafika, glavni urednik.
- KATIČIĆ, Radoslav. 2010. *Zeleni lug*, Zagreb: Ibis grafika, glavni urednik.
- KATIČIĆ, Radoslav. 2011. *Gazdarica na vratima*, Zagreb: Ibis grafika, glavni urednik.
- & Andrej Pleterski, ur. 2011. *Perunovo koplje*. Ljubljana: Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Založba ZRC
2012. *Kult velike Majke i štovanje Majke Božje (Ethnologica Dalmatica 19)*. Split: Etnografski muzej Split (gostujući urednik)

IZLOŽBE

- Tibet – Kailas*. Jastrebarsko: Gradska galerija Jastrebarsko, studeni 2006.
- Tibet – u zemlji bogova*. Split: Etnografski muzej Split, listopad 2007.

DOKUMENTARNI FILMOVI

- & Alceo MARTI. 2007. *U svijetu bogova*. DVD, 30 min

(priredio Hrvoje Čargonja)